

Lakko-ohjeita esihenkilöille

Julkisalan koulutettujen neuvottelujärjestö (Juko) ja Julkisen alojen unioni (Jau) jäsenjärjestöineen ovat jättäneet lakkovaroituksen pääkaupunkiseudulle. Helsingin kaupungilla lakon piiriin kuuluvat Jukon/OAJ:n jäsenet, jotka kuuluvat OVTES-sopimuksen piiriin mukaan lukien päiväkodin johtajat ja rehtorit, ja KVTES-sopimuksen osalta varhaiskasvatuksen, kirjastojen ja museoiden työntekijät.

Työnantaja pyrkii murtamaan lakkoa esittämällä virheellisiä väittämiä, joiden mukaan esihenkilöt eivät olisi lakon piirissä. Työnantajat eivät voi kysyä opettajilta eivätkä esihenkilöiltä, kuuluvatko he ammattiliittoon ja aikovatko he mennä lakkoon. Lakko-oikeus koskee paitsi kaikkia opettajia, myös kaikkia esihenkilöitä. JUKO ja OAJ määrittelevät lakon rajat OAJ:n jäsenten osalta ja kantavat vastuun valinnoista. Työnantajalla ei ole valtaa määrittellä, ketkä saavat ryhtyä lakkoon ja ketkä eivät.

Yksittäiselle jäsenelle ei koidu lakkoon menemisestä juridisia ongelmia. Jäsenten taloutta turvataan lakkoavustuksella, joka OAJ:ssä on merkittävä, 180 euroa päivässä.

Aiemmin lakkovaroituksen kohteena olevista kunnista on tullut tietoa, että työnantaja kysyee esihenkilöiltä lakkoon ryhtymisestä mahdollisen työtaistelun yhteydessä. Nämä kyselyt ovat selvästi lakon murtamista, ja ne ovat kiellettyjä. Lakkoon ryhtyminen ja ammattijärjestön jäsenyys ovat kunkin yksilön henkilökohtaisia asioita, ja niitä työnantaja ei saa selvittää etukäteen. Työnantaja ei määrittele, ketkä saavat lakkoon ryhtyä ja ketkä eivät. Järjestöt määrittelevät lakon rajat ja ne käyvät ilmi valtakunnansovittelijalle sekä työnantajalle jätetystä lakkovaroituksesta.

Työnantaja saattaa yrittää määrätä joitain tehtäviä lakon ulkopuolelle vedoten hätä- tai suojelutyöhön tai muihin turvattaviin tehtäviin. Yksittäisen työntekijän tai esihenkilön ei tarvitse ottaa kantaa siihen, onko tehtävä lakon piirissä vai ei, vaan siitä neuvottelevat järjestöjen edustajat kaupunkitasolla ja valtakunnallisesti. Jäsenet noudattavat järjestön ilmoittamia lakkorajoja. Kaikista lakkoon liittyvistä päätöksistä kantaa vastuun järjestö, eikä siitä voi tulla yksittäiselle jäsenelle mitään seuraamuksia.

Esihenkilön ei tarvitse huolehtia siitä, kuka hänen tehtävänsä hoitaa lakon aikana, eikä kenenkään tarvitse kertoa esihenkilölleen, aikooko olla lakossa vai ei. Kaikki lakonaikaiset hankalatkin järjestelyt ovat työnantajan vastuulla, ja lakossa olevat esihenkilöt eivät niitä hoida.

HOAY